

MARDİN TİCARET
VE SANAYİ ODASI

MARDİN MAÜ-ODA/BORSA PARA-KREDİ ARAŞTIRMASI 2019'A GÖRE GENEL İKTİSADİ KONJONKTÜR İŞ ÂLEMİ İLE İLİŞKİLERE DE YANSIYOR

TOBB/TEPAV tarafından 2014 yılından itibaren yürütülen "81 İle 81 Akademik Danışman" Projesi kapsamında Mardin'de Odaların/Borsaların kurumsal kapasitelerini artırmaya ve bölgesel kalkınmaya katkı seviyelerini yükseltmeye yönelik çalışmalara devam ediliyor.

Bu çerçevede, Mardin İli/İlçeleri Odaları/Borsaları (Kızıltepe Ticaret Borsası, Kızıltepe Ticaret ve Sanayi Odası, Mardin Ticaret ve Sanayi Odası, Nusaybin Ticaret Borsası, Nusaybin Ticaret ve Sanayi Odası), Mardin Artuklu Üniversitesi (MAÜ) ile işbirliği yaparak bankalara ilişkin 'para-kredi' konulu bir saha çalışması gerçekleştirdi.

MAÜ İİBF İktisat Bölümü Öğretim Üyesi ve TOBB/TEPAV, Mardin İli/İlçeleri Oda/Borsa Akademik Danışmanı Doç. Dr. Mehmet Behzat Ekinci'nin koordinatörlüğünde İktisat Bölümü öğrencilerinin katkılarıyla Nisan-Mayıs 2019'da Mardin ilindeki/İlçelerindeki kamu ve özel nitelikli klasik ve katılım bankaları ile gerçekleştirilen bu saha çalışması; bankalarla tarım, sanayi ve hizmet sektörleri arasındaki genel nitelikli para-kredi ilişkisinin fotoğrafını çekmeye çalışıyor.

Toplamda 10 banka şubesiyle, yüzyüze anket usulüyle gerçekleştirilen araştırmada şu 4 (dört) ana soruya cevap bulunmaya çalışıldı:

1. Mardin'de bankalar ile sanayiciler/iş insanları arasındaki ilişkiler hakkında neler düşünüyorsunuz, ilişkiler sağlam mıdır?
2. Mardin'de bankalar ile sanayiciler/iş insanları arasında, varsa, ne tür sorunlar yaşanmaktadır?
3. Kredi verirken ne tür bilgiler ve belgeler talep ediyorsunuz?
4. Mardin'de en fazla kredi verdiğiniz sektörler/faaliyet alanları hangileridir?

Anket kapsamında verilen cevaplar harmanlandı ve genel durum tespiti yapılarak değerlendirmeye tâbi tutuldu. Araştırma ile ortaya çıkan bazı sonuçlar şöyle:

- Mardin bankalarının iş âlemi ile ilişkileri genel olarak sağlam bir temele ve güvene dayalı olarak yürütülmektedir.
- Mardin'de bankalar, birçok sektörle işbirliği gerçekleştirmektedir. Bununla beraber, Mardin Organize Sanayi Bölgesi, bankaların yoğun olarak faaliyet gerçekleştirdiği mekandır. Burada da ön plana çıkan sektörler gıda imalatı ve nakliye hizmetleridir.
- Bankaların çoğunluğu, müşterilerle güzel ve sağlam bir ticarî ilişki olduğunu belirtmekle beraber bu ilişkilerin sağlamlığının, müşterilerinin bankaya bakış açısıyla ilgili olarak değişebildiğini dile getirmiştir. Nitekim, bazı müşterilerin bankaya bakışı, kredi almak ve krediyi aldıktan sonra şubeye uğramamak üzerine kurulduğundan, bu tarzın banka-müşteri arasında istikrarlı ilişkiyi engelleyen bir faktör olduğu ifade edilmektedir.
- Ankete katılan bankalardan bir kısmı, müşterilerle kredi geri dönüşlerinde sorun yaşandığında ilişkilerde sarsılmalar meydana gelebileceğini not etmiştir.

MARDİN TİCARET
VE SANAYİ ODASI

- Öte yandan, Türkiye ekonomisindeki mevcut iktisadî konjonktürün Mardin’de müşteri-iş âlemi ilişkilerine de negatif yansımaları olduğu belirtilmektedir. Bu kapsamda somut olarak belirtmek gerekirse, bankacılık sektöründe konan vergi, mevduat kısıtlamaları vb’nin söz konusu ilişkileri olumsuz etkilediği ifade edilmektedir.
- Mardin bankaları, sanayicilerin/iş insanlarının bazen işlemlerinde profesyonel hareket etmeyişi, karşılaşılan sorunların kaynaklarından biri olarak görmektedir.
- Bankalar, ‘ahlakî tehlike’ olgusuna da dikkat çekmekte ve alınan bazı finansal kaynakların yatırım amacı dışında kullanıldığını belirtmektedir. Dahası, bazı firmaların öz sermayelerinin üstünde riske girme çabasının, bilahare sıkıntılar yaşamalarına sebep olduğunu dile getirmektedirler. Ayrıca, alınan bazı kredilerin üretimden ziyade gayrimenkul vb. alımında kullanılabildiğine de değinmektedirler.
- Mardin’de bankalar ve iş âlemi arasında yaşanan sorunlardan biri kredilere ilişkin olup bunların bir kısmı şöyle sıralanabilir: ‘Faiz oranlarının yüksekliği, Kredi maliyeti ve fiyatlaması hususunda anlaşmazlıklar, Kredi geri ödemelerinde gecikmeler, Yanlış yatırım kararları dolayısıyla ödeme sorunları, Genel ekonomideki durgunluktan kaynaklı alacak tahsillerinin zorluğu ve bunun kredi geri ödemelerine olumsuz yansıması, Özel ve kamu bankaları arasındaki faiz oranı farkı.’

Mardin İli/İlçeleri Odaları/Borsaları; üyelerine, ilgili kuruluşlara ve kamuoyuna karşı sorumluluklarının bir gereği olarak, Mardin Artuklu Üniversitesi başta olmak üzere çeşitli kurum işbirliği yaparak şehre ilişkin tespitlere, değerlendirmelere ve iktisat politikası tekliflerine yönelik bu ve benzeri çalışmalara devam edeceğini ifade etti.